

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srodę dnia 4 Marca v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 23 lutego.

D. 22 t. m., o godzinie 4 z południa, JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ, WIELKI XIĄŻĘ JEGOMOSĆ, MICHAŁ PAWŁOWICZ, raczył wyjechać do Kowna.

— Przez n a y w y ż s z y rozkaz dzienny, z dnia 19 lutego, liczący się w artylleryi, jenerał-majior, *Esaulow*, uwolniony ze służby z mundurem i pensją dożywną dwóch trzecich części wyznaczenia, określonego w n a y w y ż s z e y Ustawie 6 grudnia 1827 r. (G.S.P.)

— Przez n a y w y ż s z y rozkaz dzienny, 21 lutego, naczesnik, sztabu 1go korpusu piechoty, jenerał-adjutant J. C. M., jenerał-majior, Xiązę *Gorczałow* 3ci, najtąskawiej wyniesiony na jenerał-porucznika, za odznaczenie się w bitwach przeciwko polskim buntownikom.

— Zostający w kancelaryi sekretarza stanu *Longinowa*, radea dworu, kamerjunkier, *Stefan Mielhunow*, najtąskawiej mianowany kamerherem Dworu J. C. M.

— Przy ukazie Rządzącego Senatu dnia 13 lutego, ogłoszone są n a y w y ż e y potwierdzone prawidła dla zakaukaskiego składu handlowego. Celem tego kommercyynego domu jest, otworzyć dla wyrobów naszych rękodzielni wielki odbyt w krajach zakaukaskich i w Persyi. Tym celem kompania będzie prowadziła handel własny i będzie brała towary w komis. Liczba akcyj początkowie zamierza się 300, każda po 1000 rubli. Dziesięć akcyj wziął P. Minister skarbu na rachunek głównego podskarbstwa (P. P.)

— D. 20 lutego przybył do stolicy, sekretarz stanu Królestwa Polskiego. Jenerał dywizyi *Kossecki* (G. S. P.)

— D. 22 przybył z *Tyflisu*, tameczny Wojeenny Gubernator, Jenerał-Adjutant, *Strekatow*, a wyjechał do Kowna, znajdujący się przy Jeho CESARSKIEY WYSOKOŚCI Jenerałnym Feldejgmi-strzu, liczący się w artylleryi Jenerał-majior *Bibikow*. (R. I.)

Ukaz Rządzącego Senatu.

Dnia 9 lutego 1831 roku. NAYJAŚNIEJSZY

PAN, z powodu pożaru, którym zagrożony był Obuchowski lazaret, od zatlania się belki, blisko której znajdował się komin, wyprowadzony dla kominów, a potem po przerobieniu kominika na piec, zostawiony podobnie, jak był przedtym, bez dostatecznego oddzielenia od belki, NAYWYŻEY rozkazać raczył: Sankt-Petersburskiego Gubernialnego Architekta, *Michajłowa*, za okazane przezeń, jak z zebranych wiadomości się wyświeciło, niedbalstwo przy obejrzeniu uczynionych w roku 1828 w Obuchowskim lazarecie przebudowań, aresztować; i nadal, gdy się okaże, iż pożar powstał z niedbalstwa architekta, podobnież karać; o czym architektów uwiadomić. (G.S.)

ANGLIA.

Londyn dnia 15 lutego.

Port *ś. Jerzego*, na wyspie *Grenadzie*, z rozkazu rządu, ogłoszony wolnym portem skladowym.

— Ostatnie rozprawy parlamentowe o interesach irlandzkich, iako też mowy lorda *Althorpa*, lorda *Palmerston* i *Sir R. Peela*, sprawiły nader pomyślne wrażenie w *Dublinie*. Piszą z tego miasta, że margrabia *Anglesea* zakupił własnym kosztem w *Cork* i *Larne*, znaczne zapasy kartofli,

dla rozdania ich ubogim we wschodnich i południowo-wschodnich powiatach Irlandyi.

— *Dziennik dworu* donosi, że Król ma zamiar przywrócenia lorda *Cochrane* do dawniejszych dostoięstw i urzędów.

— Ostatnie doniesienia z prowincyy wewnętrznych napełnione są smutnemi szczegółami o szkodach, przez zbyt czyste śniegi, temi czasy tam zrządzonych.

— Podług wiadomości z *Dublinu*, niedza w tém mieście tak jest wielka, że na 25,000 mieszkańców ledwiej parafii, 6,000 znajduje się w stanie ostateczney niedoli.

— *Dziennik limerycki* (w Irlandyi) zbliża pogłoskę, iakoby statek jeden wyładował broń ognistą na brzegi *Clare* i że aresztowany został. Podług pisma, przyczyną pomienioney pogłoski było rozbicie się przy tych brzegach brygana rykańskiego, który płynął z *Liverpool* do *Bostonu* i wziął 420 strzelb. (J. d. S. P.)

FRANCYA.

Paryż dnia 18 lutego.

Dnia 16 zrana, tłum ludu, splądrowawszy kościół *St-Germain-l'Auxerrois*, i złożywszy w Luwrze wszystkie rzeczy, należące do tego kościoła, udał się ku kościółowi *Wniebowzięcia* na ulicy *ś. Honoriusza*, sżeby stracić krzyż z lilią na tem gmachu będący; gwardya narodowa przybyła w porę, rozprószyć te kupy. O południu, inny tłum poszedł do pałacu arcybiskupiego; wdarszy się wewnątrz tego gmachu, wszystkie meble, ozdoby i sprzęty powrzucił do rzeki. Pospółstwo zaczęło zbijać dach, kominy i okna na poddaszu.

— Czytamy w gazecie *Quotidienne*: „O godzinie 5tey, iakaś kupa wpadła na dziedziniec; do bióra redakcyi gazety *Quotidienne*, grożąc pożarem i żądając światła dla rozniecienia ognia w materyałach zapalnych na osobnym złożonych miejscu. Uwiadomiona o tém gwardya narodowa rozpedziła ten motloch, złożony w n a y w y ż s z e y części z obszarpanych dzieci i ostatnich klass ludu. Dwóch z tej liczby uwięziono. Ta napaść, te pogroźki pożaru, w sąsiedztwie banku francuzkiego, rzuciły trwogę po całym kwartale.

— Dnia 15, banda z 200 do 250 ludzi, po części uzbrojonych, i tchnących śupieżstwem i morderstwem, natarła na gwardya narodową, będącą na straży na ulicy *St-André-des-Arcs* i rozbroiła ją. W tymże czasie gwardya narodowa przy *Petit-Pont*, podobnież rozbroiona została. W kilka chwil potem, obie kordegardy odzyskane przez gwardya narodową, a liczba będących na straży, podwojona. Złoczyńcy natychmiast rozproszeni, a znaczną ich liczbę uwięziono i zaprowadzono do prefektury policyynoy.

— Kolumna około 600 do 700 młodzieży i wyrobników, udała się do więzienia *Conciergerie*, w celu uwolnienia patryotów, zatrzymanych za występki polityczne. Pierwszą bramę wyłamało. Wtém jeden z pisarzy oznajmił, że więźniowie, których domagała się, otrzymali już wolność; tymczasem gwardya narodowa pospieszyła i zapobiegła, acz nie bez trudności, wyłamywaniu dalszych bram. Wszystkie okna tego gmachu, wychodzące na ulicę, potłuczone zostały. Kupa ta ledwie wieczorem rozeszła się.

— Tłum znaczny dnia 15, pociągnął ku *Conflans* blisko *Bercy*, więzińskiego domu arcybisku-

pa. Różne wiadomości sprzeczne biegały o tém, co się działo w tém miejscu. Ta była najsławniejszą, iż tłum ten nazad powrócił, na zapewnienie jednego dowódcy gwardyi narodowej wiejskiej, że się tam arcybiskup nie schronił.

— Sąd królewski przywołał sprawę *Saint-Germain-l'Auxerrois*, i porucił pierwszemu prezydentowi P. Séguier wyprawienie śledztwa. Są w stanie aresztu: *Baron de Vitrolles*, były par Francyi; wice-hrabia *de Conny*, były deputowany; *Hinaux*, były naczelnik centralnej policji paryzkiej; *Galleton* i *Gombault*, byli kommissarze policji paryzkiej; *Auguste*, były kapitan adjutant Paryża, świeżo przybyły z Anglii; *Durouchoux*, kommissant wina; *Devallergues*, były oficer; X. *Liotard*, pleban parafii *St Germain l'Auxerrois*, i t. d. Znalazli no u wielu z pomiędzy nich pisma drukowane i korespondencye.

— Wydano rozkaz na przytrzymanie Arcybiskupa Paryzkiego.

— Z powodu rozruchów, minister spraw wewnętrznych i prefekt policji, ogłosili proklamacye po wszystkich murach Paryża. Jenerał naczelny hrabia *Lobau* i jenerał-porucznik *Pajol*, wydali rozkazy dzienne, pierwszy do gwardyi narodowej paryzkiej, drugi do wojsk pierwszej dywizyi.

— Czytamy w *Gazette de France*, pod napisem: *Trzy rewolucye*, co następuje: „Wszędzie stolica robi rewolucyę, wszędzie dzieci ją zaczynają, ludzie bez charakteru popierają, a przebiegli obracają na swą korzyść; wszędzie pozory są przyczyną; nieład jest następstwem; a nędza, wypadkiem ostatecznym!

— Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 16, minister oświecenia publicznego, z powodu wypadków dnia 14, następujące dał objaśnienie:

„*Gazety Quotidienne* i *Gazette de France*, uwiadomiły stołecę o tém, o czém rząd już wia- dział; to jest, że dnia 14, w rocznicę śmierci Xięcia Berry, będzie odprawiane żałobne nabożeństwo. Rząd, świadomy narodowości swojej, nie mógł zapewne chcieć wyrzucić mocy swobodnej na to, co modlitwą religijną zwać można było; i jednak, gdyby się okazało, że pod cieniem tego pozoru, duch fałszywej i nienawistnej insyduccy narodził, pragnął pobudzić namietności polityczne i niezgodę, czyliż nie należało, ażeby rząd wdał się w tę sprawę? Jaka bydy mogła natura tego wdania się? Wiecie o tém: rewolucya nasza nie żądała po was nadzwyczajnych środków; puściła się ona drogą prawa, a ta droga nie wskazuje środków rewolucyjnych. Administracya atoli mnie powierzona, administracya moralna, powtarzam, mogła działać. Udałem się do Arcybiskupa paryzkiego; dałem mu do zrozumienia to, co było ważnem w przygotowaniach głoszonych przez dzienniki; przełożyłem, iż rząd widzi naczynie, że tu nie idzie o modlitwę religijną, lecz o pobudzenie namietności politycznych i ukrycie złych zamiarów pod maską religii. Przywołałem plebana ś. Rocha, wyjaśniłem przed nim uczucia moje, i winienem to rzec na jego pochwałę, że on pojął, iż, jeśli jest obowiązany do modłów dla tych, którzy go o to proszą, tedy odmówić powinien przykładania się do występnych zamysłów. Cóż się stało? To wdanie się rządu w granicach prawa, któremu nie towarzyszą prawa rewolucyjne, stało się wszystkim wiadome. *Gazeta Quotidienne* doniosła o tém. W poniedziałek dnia 14, dwaj ludzie, stojący przy kościele ś. Rocha, ostrzegali przychodzących, iż trzeba iść do kościoła *St Germain l'Auxerrois*. — Zaszło tam wypadki, nie są dla was nieznanymi. — Dopuszczono się tam występki. Francya żąda, aby sprawcy tych występki, byli poścignieni i ukarani. Oto jest objaśnienie, którem był winien Izbie. Rząd zna obowiązki swoje, i starać się będzie o ich wypełnienie.” (*J.d.S.P.*)

Paryż dnia 21 lutego.

Birża Paryzka. Pięć od sta 92 fr. 20; Trzy

od sta 58 fr. 10; Akcye bankowe 1530 fr.; Pożyczka królewska hiszpańska 59½ fr.

— Dnia 17 o południu, deputacya kongressu narodowego Belgickiego udała się do pałacu królewskiego; dwaj adjutanci J. K. Mości przyjeźli ją na wielkich wachodach, dla wprowadzenia do pierwszey sali, gdzie czekał minister spraw zagranicznych, który ją wprowadził do sali trzój- wey. Król ją przyjął, zajmując miejsce na tronie, mając z prawey strony Xięcia *Orléańskiego*, a Xięcia *Nemours* z lewey. Królowa była także obecna, równie iak xiężęta iey synowie, xiężniczki córki, i xiężniczka *Adelaida*, siostra Króla. Ministrowie i adjutanci królewscy otaczali tron. (W następnym numerze umieścimy mowę prezydenta kongressu i odpowiedź królewską.)

— Król wydał rozkaz, ażeby lilie wszędzie zniszczonemi były, gdzie to uskutecznić można, bez nadwergżenia pomników publicznych, i nie odnawiając szkód, iakie w roku 1814 przez zniszczenie znakow rzeczypośpolitey i panowania Napoleona, czynione były.

— Wedle postanowienia z dnia 16 t. m. pieczęć królestwa wyobrażać będzie na przyszłość księży otwartą z napisem: *Ustawa (la charte) 1830*, nad tém korona zamknięta, bertę i rączka sprawiedliwości, a za tarczą chorągwie trójkolorowe; naokoło zaś napis: *Ludwik Filipp I, Król Francuzów*.

— Piszą z *Bordeaux* pod dniem 12. „Od kilku dni biegała w mieście pogłoska o zaburzeniach, przez karolistów nowanych, rozmaite o tey rzeczy szczegóły doszły do prokuratora królewskiego. Wiedziano między innemi, że znaczna liczba rękodzielników, ziętych przez możne tego stronnictwa osoby, odmawiała roboty swoim robotnikom i pobudzała ich do wszczęcia nieporządkow. Już, na kilku miejscach publicznych, źle myślący dopuścili się czynow, naruszających spokójność. Zawczora, na uczcie dawanej w *Vincennes* przez uczciwych obywateli, ieden młodzieniec tyle był nierostropnym, iż pokazał się z kokardą białą u kapelusza. Wczora ieszcze wieczorem biała chorągiew, zatknięta przy moście, zdjęta została i złożoną w urzędzie. Zwierzchność powzięła wiadomość, że spisak, oddawna knowany, miał wybuchnąć dnia 14. Kościół *S. Michała* wybrano za miejsce rozpoczęcia. Znaki i hasła do zebrania się odkryte zostały prokuratorowi królewskiemu. Ten urzędnik, świeżo uwiadomiony ieszcze, że kokardy białe w wielkiej liczbie robią się u *P. Millac*, inbilera, udał się wczora do niego, w towarzystwie kommissarza policji i siły zbrojney. *P. Millac*, na ten widok, zmięszał się mocno, i ważne uczynił zeznania; niezwłocznie przeprowadzony do więzienia, utrzymuje się tam sekretnie.

— Kupa, około stu ludzi, dnia 15, o godzinie iedenastej wieczorem, udała się ku domowi *P. Dupin* starszego. Wszedłszy na dziedziniec, wydała grożące okrzyki; na ten wrzask, ieden gwardyak narodowy, precisnąwszy się, przez tłum, stanął przy wejściu, i temi prawie słowy przemówił: „Nie znam *P. Dupin*, lecz iestem gwardykiem narodowym; z obowiązku więc muszę strzedz porządku i bezpieczeństwa osób; chyba po moim trupie weydziecie do mieszkania *P. Dupin*.” Postano potem po gwardyą, stojącą przy *Petits-Pères*, a na iey widok, owa kupa rozbiegła się; iednego człowieka aresztowano.

— Pięć do sześćuset osób dnia 17 skierowało się do *Montrouge*; wystali oni deputacyą do mera z uwiadomieniem, iż postanowili zburzyć seminarjum. Ponieważ zgoda nie było w tém miejscu siły wojskowej, mer żadnego oporu dać nie mógł. Kupa ta wzięła się zatem do roboty, i budowlomocno uszkodzonemi zostały. Aresztowano około dwudziestu ludzi, którzy się dopuścili rabunku.

— Podług listu z *Bononii*, członkami rządu tymczasowego są: *G. Vicini* adwokat, prezydentem; margrabia *de Bevilacqua*, hrabia *Pepoli*, hrabia *Bienchetti*, margrabia *Guidotti*, margrabia *Bordoli*,

kawaler *Ragani*; *P. Barbieri*, były pułkownik z Napoleona; *Sylviani*, professor; *Zanolini*, adwokat; *Oreoli*, professor. Wezwano na powrót do służby wszystkich oficerów, którzy służyli za Napoleona. Na wszystkich gmachach publicznych powieśa chorągiew trójkolorowa (czerwona, zielona i biała). Legata papieżkiego aż do granic Toskanii, odprowadzili dwaj znakomitsi miejscy obywatele i konwoj bezpieczeństwa. Wszystkie herby papieżkie zniszczono. Papież ma być uważany jedynie za naczelnika duchownego i kościółca, a żadnej władzy świeckiej mieć nie będzie.

— Piszą z *Lizbony* pod d. 30 stycznia, że od czasu rewolucyjnego zamachu w dniu 22, lekkie tylko poruszenia dały się spostrzedz między ludem zamieszkałym w bliskości portu. Wieczorem z dnia 29 na 30, lud sam uwigził kilku agentów zaburzenia. (*J.d.S.P.*)

SPRAWY NIDERLANDZKIE. *Bruxella* dnia 19 lutego.

Kongres na posiedzeniu dnia 15 roztrząsał i przyjął kilka artykułów projektu prawa o wyborach; tymże zajmował się i na posiedzeniu dnia 16.

Na posiedzeniu dnia 17 kongres zastanawiał się nad podatkiem wyborczym (cens électoral), który w rozmaitej ilości dla różnych prowincji i miast uchwalony został; maximum jest 65 florenów (w *Bruxelli*, *Gandawie* i *Antwerpii*), minimum 20 fl. (wsi *Limburskie*, *Namurskie*). Roztrząsanie tegoż prawa było przedmiotem posiedzenia dnia 18.

— Petycje o ustanowienie rzeczypospolitej krążą po *Gandawie*.

— Xiążę *Leuchtenberski* pisał list z podziękowaniem do *P. Lebeau*, i oświadczył, iż nieprzyjąłby korony belgijskiej bez zezwolenia Francji, dla której zachowuje synowskie przywiązanie.

— Zdaczna liczba wojska zgromadza się w *Antwerpii*, a szanie tego miasta nanowu przygotowywane są do obrony.

— Zawiązało się w *Bruxelli*, pod prezydencją *P. Pottera* towarzystwo z 50 osób, w celu zabezpieczenia niepodległości narodowej, nadania mocy nieodwołalnej, wyłączenie domu *Nassau*skiego; ażeby dopiąć tego podwójnego celu, zaprowadzić formę rządu republikańskiego, skłonić władzę stanowiącą do iey przyjęcia, i wybrać z krainowców prezydenta na czas określony.

— Dnia 15 zrana, po wielu rogach ulic znaleziono przykleione pismo, pod tytułem *Przyiaciel ludu*, obejmujące, między innymi, jeden artykuł na korzyść Xięcia *Oranii*. Drukarz, którego imię u dołu pisma było wyrażone, został aresztowany.

— *PP. Karol de Brouckère* i hrabia *Aerschot*, członkowie deputacyi, wysłanicy do *Paryża*, powrócili do *Bruxelli*.

— Znaczna liczba deputowanych zebrała się dnia 16 w kawiarni, dla naradzenia się, względem propozycji *P. Lebeau* o mianowaniu namiestnika generalnego albo regenta; większość głosów była za hrabią *Merode*. Dziennik jeden donosi, że *P. Lebeau* odwiedził Xięcia *de Ligne* w jego zamku *Belweil*, zapraszając go do przyjęcia tegoż urzędu. Tymczasem, krążą petycje o mianowaniu *P. Surllet-de-Chokier* generalnym namiestnikiem. (*J.d.S.P.*)

— Dnia 22 lutego. —

Na posiedzeniu kongressu dnia 19. *P. Raikem* zdawał sprawę, w imieniu wydziału centralnego, o propozycji *P. Lebeau*, względem mianowania generalnego namiestnika. Wydział centralny, po roztrząsaniu tego wniosku, proponuje ze swojej strony: 1) mianować regenta królestwa; 2) ogłosić konstytucją za obowiązującą od dnia wstąpienia regenta w obowiązki; 3) ogłosić także, że przy regencji będzie ustanowiona rada tajna z pięciu członków. Kongres potem zajął się roztrząsaniem projektu prawa wyborczego, i przyjął wniosek *P. Karola de Brouckère* względem liczby 102 deputowanych i 51 senatorów, jako też rozdzielenia

tych deputowanych i senatorów między różne prowincje, podawanego przez tegoż członka.

Dnia 21, prezydent komunikował list *P. Surllet de Chokier*, z *Paryża* dnia 17 pisany, w którym zdaie sprawę o audyencji publicznej, jaką tegoż dnia miała deputacja u Króla Francuzów i o wyraźnym odmówieniu Króla przyjęcia korony belgijskiej dla Xięcia *Némours*. Prezydent czytał potem mowę, mianą przez deputacją do Króla *Ludwika Filipa* i odpowiedź tego monarchy. Następnie zajmował się kongress rozdzieleniem deputowanych i senatorów na powiaty; po wielu sporach takowe rozdzielenie zostało przyjęte, iakoż artykuł 53 projektu prawa wyborczego, który tak brzmi: izba reprezentantów i senat odmieńnić się będą kolejno wedle porządku, prawem specjalnym opisanego. Wyście połowy członków izby reprezentantów będzie miało miejsce w roku 1835. Pierwsze wyście połowy członków senatu nastąpi w roku 1835.

— Konferencya londyńska poleciła dwóm kommissarzom, *PP. Abercromby* i *Whrite*, udać się w okolice *Maestrychtu*, dla przekonania się o wykonaniu zawieszenia broni.

— *P. Surllet de Chokier* przybył dnia 20 wieczorem do *Bruxelli*, wraz z kilku innymi członkami deputacyi, wysłanicy do *Paryża*. (*J.d.S.P.*)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 26 stycznia.

Sir R. Gordon, poseł angielski, dawał wczoraj bal wielki, na którym znajdowali się *Seliktar*, *Seraskier*, *Kapitan-Pasza*, *Reis-Effendi*, i kilku innych wysokich dygnitarzy *Porty Otomańskiej*. Pierwszy regiment gwardyi sułtańskiej dostarczył na bal orkiestrę, z młodych *Turków* złożoną; z wielkim podziwieniem *Europejczyków*, orkiestra ta bardzo pięknie grała marsze i kontradanse. Oficerowie tureccy odznaczyli się swobodą obycia się i wytwornością ubioru; wielu z nich nawet tańczyło. Dnia 23 urodziny córki *Sułtana*, któryz dano imię *Hairie*, zwiastowane były stolicy wystrzałami z dział. *Sułtan* wysłał adjutantów swoich, z wielkimi pieniędzmi, w różne strony państwa, gdzie tylko gdzie graunie, a które po większej części przez chrześcian są zamieszkałe. *Porta* wydała dnia 21 nowemu arcybiskupowi katolickiemu *berath* czyli dyplomat z uznaniem go za naczelnika *Ormian katolickich*.

— *Posucha*, od niejakiego czasu tu panująca, wysuszyła wszystkie źródła: ten fenomen, tak nadzwyczajny w tej porze, jest przyczyną, iak mniemają, dysenterji i gorączek skarlatynowych grassujących w tutejszej stolicy. Nagle i często odmieniy stan powietrza niemniej przyczyniają się do ich utrzymywania. Spadnie trochę kropel deszczu; niekiedy tegoż samego dnia śnieg; potem w przeciągu chwil kilku następuje piękna pogoda, a posucha niszczy w kilku minutach słabe ślady skąpego deszczu. (*J.d.S.P.*)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Czytamy w dzienniku *Athenaeum*, co następuje: „Do roku 1814, druk we Francji potrzebował rocznie 46 milionów arkuszy (około 95,000 rez) papieru (nie licząc w to pism peryodycznych); w roku 1816 potrzebowanie to powiększyło się do 55 milionów arkuszy; w roku 1820 doszło do 81 milionów arkuszy; w r. 1828 przeszło 144 milionów arkuszy.—W roku 1817 liczba rez obróconych na pisma peryodyczne we Francji wynosiła 38,242; a w przeciągu trzech lat podniosła się do 50,717 rez. W Wielkiej Brytanii, w roku 1782 było 79 dzienników; w roku 1790 było już 114, w roku zaś 1821 liczone ich 284. W roku 1720 wszystkie osady angielskie, w Ameryce północnej miały tylko 7 pism peryodycznych; w roku 1810 Stany Zjednoczone miały ich u siebie 359, w roku zaś 1826, liczba ta doszła do 640; tym sposobem ludność dziesięciu milionowa tego kraju, ma więcej pism peryodycznych, niż 160 milionów mieszkańców stałego lądu Europy. (*J.d.S.P.*)

P o d r a d.

2 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Rządu wzywają się niniejszym żyjący podjąć się wyreparowania lokalow Wileńską Izbą Skarbową w rządowym domu zajmowanych, za wyliczoną podług smiety summe 39,249 r. 68 kóp. assygnacyami z tém, iżby oni przybyli dla targow z pewnemi ewikcyami do tej Izby na terminy 23, 24 i 26 dnia następującego miesiąca marca. Lutego 26 dnia 1831 roku.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont. (193)

2 Od Litewsko - Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż iesliby kto wiedział o mieszkańiu lub tymczasowem przebywaniu wspólnikow w odbiciu 10 septembra 1829 roku blisko Siczewskiego portu od konwoiowej pogranicznej straży kontrabandnych towarow a mianowicie: włóścian Bonifacego Pndziewelisa, Wawrzyńca Kerszulisa, Jegora Łekisa, Matensza Mackiewicza, Marcina Biknerysa, Wawrzyńca Anfulinisa, Kaspra Pndziewelisa, Matensza Kerszulisa, Szlachcica Ignacego Kondrata i żyda Orela Bereliowicza; tedy obowiązkiem onogo będzie natychmiast donieść Ziemskiej lub Miejskiej Policji dla poymania i dostawienia onych za pośrednictwem wewnętrzney straży do Rosieńskiego Grodzkiego Sądu, w którym się odbywa sprawa o odbiciu wyżey wyrażoney kontrabandy. Lutego 11 dnia 1831 roku. Assesor Szulc. (190).

Do Dzierżawy.

2 Od Wileńskiej Izby Skarbowey ogłasza się: iż 13, 14 i 15 dnia miesiąca apryla terażniejszego 1831 roku, odbywać się będą w tej Izbie publiczne targi, na oddanie w 12-letnią arendowną dzierżawę majątku Polesia obywateli Wincentego i żony jego Rozalii Bortkiewiczow, w Wileńskiej Gubernii w Zawileyskim Powiecie położonego, i w ewikcyi za poieczniką niedoimkę oddanego; życzący zatem wziąć takowy majątek w arendę, zechcą przybydź do tej Izby na wyżey oznaczone terminy sami, lub wysłać pełnomocników z pewnemi ewikcyami. Lutego 26 dnia 1831 roku.

Podskarbi gubernialny Lega. (192)

Licytacja.

2 W Magistracie Miasta Wilna wypuszczac się będą w nadchodzącym miesiącu Marcu przez publiczną licytację z terminem od dnia 23 apryla terażniejszego 1831 roku w arendę domy w wiedzy tegoż Magistratu zostające, a mianowicie: Star. Ieki Taubera na Zarzeczcu pod N. 583; Józefa Iwaszkiewicza pod N. 457; sukcesorow Szmóły Łandy pod N. 379; Mikiszow przy ulicy Rudnickiej pod N. 288 i Gierszona Beyraka przy ulicy Zmudzkiej pod N. 342 w dniach 12, 13 i 16 — Domy Samsonowicza pod N. 1.280; Damszkiewicza na Zarzeczcu pod N. 557; Batkiewiczza przy ulicy Policyney pod N. 264; Malinowskiego przy ulicy Sobocz pod N. 31; i Izraela Błocha przy ulicy Zmudzkiej pod N. 325, w dniach 13, 16 i 18 — Domy Winnickiego i Statkowskich przy ulicy sto-Stefańskiej pod N. 1,225 i 1,223; Izraelowiczow Cundzerow nad brzegiem rzeki Wilii pod N. 652 i 653; Kabassewiczow na Zarzeczcu pod N. 558 i 559 — Jochelsonow na Zarzeczcu pod N. 567; i połowa Domu Zawela Germayze i Dawida Lewinsona pod N. 1,245 będącego w dniach 18, 20 i 23, inacostatek domy Markowskich na Antokolu pod N. 1,411 i 1,416; Maciejewskich na Zarzeczcu i Popowszczyznie pod N. 583, 616 i 617; Undrewicza na Antokolu pod N. 1,370 i scheda Rubrochtow w domie Exdywizorskim pod N. 246 położonym naydująca się, w dniach 23, 24 i 26 tegoż miesiąca Marca — Życzący przeto którykolwiek z tych domow wziąć w arendę zechcą na oznaczone wyżey terminy jawić się do Magistratu Wileńskiego dla należenia w porządku zwyczajnym do licytacyi. Roku 1831 miesiąca februaryi 25 dnia.

Marcin Strauss Barmistrz M. W.

Kazimierz Degutowicz Regent M. W.

Uwiedomienie.

1 Uprzywileiowany Dentysta Loeffler niniejszym Przeświedną Publiczność uwiedamnia, iż na czas krótki wydała się z Wilna na kontrakt do Mińska i dziełko pod tytułem porządnego utrzymania zębów i dziełset którego jest autorem, a które naydnie się do sprzedania w księgarni W. Glückshberga poleca łaskawym względem teyże Publiczności.

Wolno drukować Wileński Czasowy Poliemeyster Korpusu Zandarmów Podpółkownik Rutkowski.

Sąd Exdywizorski.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, w dobrach Talunach exystujący, w skutek dekretu remisynnego Sądu Gł. drugiego Departamentu Gubernii Litt. Wileńskiej dnia 17 maja 1830 roku nastętego, zajmując się rozbiorem poruczonego sobie konkursowego dzieła nad funduszami zgo ś. p. Ferdynanda Hrabji Platara Starosty Giegobrodzkiego Smilgowskiego i Bernatańskiego przeznaczonego, po wzięciu na dniu 20 xbra ominionego 1830 roku całej sprawy w namowę, i ostatecznym oney rozsądzeniu, że dekret oczewisty sądu swoięgo na dniu 26 februaryi terażniejszego 1831 roku w dobrach Talunach w powiecie Upitskim położonych, promulgować będzie, wszystkie interessujące strony zawiadamia.

Wincenty Narwid Raczkiewicz Prezydent Ziem. Pttu Oszmiań.

Stanisław Drzewicki Sędzia Ziem. Wileń. i Exdywizor.

Adam Klott Sędzia Ziem. Brasław. i Exdyw. Regent Edward Woynicki.

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologi- czne.	d. 2 godz. 2 wieczor.	27 cal. 7 lin. 7 lin.	- 1½ stopni.	Południowy.	Śnieg.
	d. 3 godz. 6 rano	27 — 6 — 0 —	0 — —	Zachodni.	Śnieg.
	d. 4 — — —	27 — 5 — 11 —	+ 0½ — —	Południowy.	Puchmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1831. d. 4 Marca.

CENZOR Leon Borowski.